

Časopis košických a rožňavských bohoslovcov

Boromeo

I. číslo občasnika 2020

A
Slovo sa
telo stalo



Obsah

- 4. Zo seminárneho denníka
- 12. Na slovíčko s biblistom
- 14 Starý Zákon – Božie slovo, ktoré sa stalo knihou
- 17. Pane, ty máš slová večného života
- 18. Na čo sa tešia novokňazi
- 23. Služba poštára
- 24. Nové „staré“ tváre
- 27. Slovo
- 28. S láskou, poslušnosťou a milosrdenstvom
- 32. Víkendy mimo seminára
- 34. Do roka a (skoro) do dňa
- 35. Oddych na snehu
- 36. Propedeutikum
- 38. Vtipy
- 39. Súťaž

Redakčná rada:

Zľava hore:

Ján Kotlarčík
František Hermanovský
Matej Fečo
Dominik Maruša
Dávid Černiga
Vojtech Turko
Jakub Mura
Šimon Mesarč
Daniel Dzuriš
Jaroslav Grocký
Miloš Jaklovský

Zľava dole:

Šimon Škvarko, šéfredaktor
Ján Pčolinský
Ondrej Martinkovič
Maroš Varga, grafik

Grafická úprava:
Maroš Varga



Editoriál

Drahí naši čitatelia!

Predstavujem vám najnovšie číslo časopisu Boromeo, ktorý tvoria bohoslovci Kňazského seminára svätého Karola Boromejského v Košiciach.

Koncom minulého roka pápež František vyhlásil Rok Božieho Slova. Chcel upozorniť na potrebu správneho vysvetľovania a chápania Svätého Písma a dať do popredia práve Božie slovo, ktoré je jedným zo základov našej viery. Práve preto sme sa rozhodli venovať v tomto čísle Božiemu slovu a jeho dôležitosti v každodennom živote kresťana.

Toto číslo Boromea bolo pripravené na tlač v čase Veľkej noci 2020, ale keďže situácia so šírením ochorenia Covid 19 nám toto číslo neumožnila vytlačiť, rozhodli sme sa toto číslo odložiť na neskôr a práve teraz nastal ten čas, kedy vám ho ponúkame. Aj napriek tomu, že sa Rok Božieho Slova skončil 30. septembra 2020, chceli sme sa s vami podeliť o články a podnety týkajúce sa Božieho slova, ktoré je nadčasové a stále aktuálne.

Želám vám, aby ste si čítanie tohto čísla užili, niečo nové sa aj dozvedeli a verím, že vás obsah tohto čísla zaujme. Dúfam, že nám aktuálna situácia dovolí vytlačiť ďalšie čísla nášho časopisu Boromeo.



Za seminárneho denníka



NAPÍŠAL:
RANTIŠEK HERMANOVSKÝ
JÁN KOTLARČÍK
FOTO:
SEMINÁRNY ARCHÍV



Požehnanie izieb (8. 1. 2020)

V stredu, hneď po príchode z vianočných prázdnin, sa konalo požehnanie našich izieb a priestorov kňazského seminára. Po večernej svätej omši sme všetci zostali v kaplnke, kde sme začali obrad požehnania. Následne otec rektor spolu s asistenciou a za spevu seminárnej scholy požehnal jednotlivé izby bohoslovcov, kňazov a ostatné miestnosti v seminári. Obrad sa ukončil záverečnou modlitbou v jedálni.



Duchovná obnova s o. Jozefom Voskárom
(17. 1 – 19. 1. 2020)



Na prvú duchovnú obnovu v novom kalendárom roku prijal pozvanie vdp. Jozef Voskár, gréckokatolícky kňaz, aktuálne už na odpočinku v Sabinove. Počas prebiehajúceho skúškového obdobia nás prišiel povzbudiť svojim osobným kňazským svedectvom. Predstavil sa nám ako náš brat Jozef a povedal nám, aby sme nestrácali nádej aj počas ťažkých chvíľ, keďže on bol vysvätený tajne počas tvrdej totality a zároveň popri svojom bežnom zamestnaní žil svoje kňazstvo.

12. výročie konsekrácie
seminárnej kaplnky (22. 1. 2020)

Tento rok sme oslávili už 12. výročie konsekrácie seminárnej kaplnky. Slávnosti predsedal otec rektor spolu s ostatnými predstavenými seminára. Pred začiatkom svätej omše sa požehnali aj nové dalmatiky pre diakonov a ornát, ktoré budú slúžiť na liturgické účely a tak prispieť k skrášleniu slávení v našej kaplnke.



Púť do Maďarska (7. – 9. 2. 2020)

Hneď najbližší víkend po semestrálnych prázdninách sme navštívili našich južných susedov v Maďarsku. V piatok sme dorazili do Jágru, mesta, ktoré bolo sídlom našej diecézy pred vznikom tej košickej. Po ubytovaní v seminári sme pokračovali prehliadkou katedrály sv. Jána evanjelistu a iných pamätihodností mesta Jáger. Sobota patrila prehliadke hlavného mesta Maďarska – Budapešti. Naším sprievodcom bol kňaz našej arcidiecézy vdp. Dionýz Takács. V hlavnom meste sme navštívili korunovačný chrám Mátyás-templom, kde sme slávili svätú omšu. Našou ďalšou zastávkou bola národná galéria, kde sú okrem

iného inštalované aj sochy, obrazy a oltáre z nášho územia. Popoludní sme zavítali do sídla maďarského parlamentu a v neposlednom rade sme navštívili i konkatedrálu sv. Štefana Uhorského, kráľa. Prehliadku Budapešti sme zakončili večerami a večerou v priestoroch interdiecézneho kňazského seminára v tomto meste. V nedeľu po sv. omši v latinskom jazyku a spoločnými raňajkami s bohoslovcami v Jágri sme odišli do Sárospataku, mesta v ktorom sa narodila sv. Alžbeta Uhorská, patrónka mesta Košice. Prezreli sme si tamojšiu baziliku minor a neďaleký hrad. Na záver našej cesty nás sestry alžbetínske, pôvodom z Poľska, ktorých komunita spravuje miestnu baziliku, pohostili kávičkou a zákuskom.





Duchovná obnova s o. Rastislavom Štullerom
(14. 2 – 16. 2. 2020)

Februárovú duchovnú obnovu, pred začínajúcim pôstnym obdobím, viedol exercitátor páter Rastislav Štuller z rehole bratov augustiniánov. Tí sídlia v neďalekej Košickej Novej Vsi. V rámci svojich prednášok nám interpretoval svoje osobné prežívanie kňazstva a život v rehoľnej komunite. Svojimi osobnými skúsenosťami na ceste ku kňazskému a zároveň rehoľnému povolaniu sa nás snažil posilniť vo viere a povzbudiť k odhodlaniu ísť stále za Kristom.

Lektorát a akolytát (1. 3. 2020)

V prvú pôstnu nedeľu prijali bohoslovci tretieho a štvrtého ročníka ministérium lektorátu a akolytátu.

Toto ustanovenie do služby prijali v seminárnom kostole sv. Antona Paduánskeho, z rúk nášho pomocného biskupa Mons. Mareka Forgáča, traja bratia tretiaci a dvaja bratia štvrtáci. V homílii otec biskup zdôraznil,

že lektorát a akolytát je ďalším krôčikom na ceste ku kňazstvu a že tak Božie slovo ako i Eucharistia chránia pred zlom nielen našich spolubratov, ale aj všetkých ľudí, ktorí ich prostredníctvom nich prijímajú. Taktiež pripomenul, aké dôležité je chrániť sa zla a vždy rozlíšiť, čo je čierne a čo je biele.





Diakonské a kňazské vysviacky (jún 2020)

Kňazské a diakonské vysviacky začínali ako zvyčajne v Rožňave – 13. júna 2020 boli v katedrále Nanebovzatia Panny Márie vysvätení dvaja novokňazi pre službu v Rožňavskej diecéze – Ján Horvát a Peter Manko. Tá pripadla na spomienku sv. Antona Paduánskeho, ktorého dal novokňazom za príklad v kázni ich svätiteľ – Mons. Stanislav Stolárik.

O týždeň neskôr, 19 a 20. júna, boli vysviacky v Košickej katedrále sv. Alžbety. V piatok boli vysvätení dvaja diakoni: Tadeáš Jacko a František Bujňák. Sviatosť im udelil košický pomocný biskup Mons. Marek Forgáč. V sobotu prijalo sviatosť kňazstva vkladáním rúk košického arcibiskupa Mons. Bernarda Bobera sedem novokňazov: Dominik Adamčík, Boris Byčánek, Jakub Farkaš, Matej Futej, Marek Pich, Karol Saksa a František Sokyra.



Celodiecézne kňazské rekolekcie (5. 9. 2020)

Dňa 5. septembra 2020 sa v košickej katedrále sv. Alžbety stretli kňazi a veriaci so svojimi biskupmi na celodiecézných kňazských rekolekciách. Rekolekcie začali modlitbou posvätného ruženca

na prvú sobotu v mesiaci. Slávnostnú sv. omšu ku cti sv. košických mučeníkov celebroid J. Em. Mons. Jozef kardinál Tomko.



Duchovné cvičenia (15. 9. - 20. 9. 2020)

Od čias sv. Ignáca mnoho pápežov zdôrazňovalo význam duchovných cvičení pre život kňaza. O tejto skutočnosti sa vieme presvedčiť aj my sami. Je už dlhoročnou tradíciou, že sa bohoslovci na jeden týždeň stíšia a venujú sa iba rozjímaniu nad sv. Písmom a nad tajomstvami našej viery. V našom seminári je zvykom ísť na tieto duchovné cvičenia do Prešovského exercičného domu, k jezuitom, a tak tomu bolo aj na začiatku tohto školského roku. Duchovné cvičenia viedol páter Ján Benkovský, ktorý nám toho roku ponúkol na rozjímanie viaceré témy, najmä však vyzdvihoval potrebu obrátenia života, odvrátenia sa od hriechu a prijatia Božej lásky.



Veni Sancte (28. 9. 2020)

Pri štúdiu, a osobitne pri štúdiu teológie, je veľmi potrebné vzývanie Ducha Svätého spojené s prosbou o jeho dary. Preto sme aj my na začiatku akademického roka slávil sv. omšu *Veni Sancte* spolu so študentmi ostatných škôl v Košiciach. „*Príď Duchu Svätý tvorivý*“ znelo na začiatku sv. omše z chóru, kde spievala *Schola Cantorum Cassoviensis*. Tá sa o hudobné doprevádzanie sv. omše tentokrát podelila aj so zborom Univerzitného pastoračného centra.

Slávnostnú sv. omšu celebraval pomocný biskup Mons. Marek

Forgáč. Zdôraznil nám veľký význam modlitby k Duchu Svätému aj v čase pandémie koronavírusu. V kázni použil pandemickú terminológiu na to, aby nám vysvetlil dôležitosť služby druhému. Zasiahnuť nás nemusí totiž iba vírus COVID-19, ale môže prísť aj vírus egoizmu, pýchy, hriechu. Preto sa máme snažiť nielen o chránenie svojho telesného zdravia, aby sme mali negatívny covid test, ale takisto sa máme snažiť aj pomáhať blížnemu s láskou, aby sme obstáli s výsledkom „negatívny“ aj v teste na egoizmus.



Odpustová slávnosť v Obišovciach (4. 10. 2020)

Prvá nedeľa v mesiaci október patrila odpustovej slávnosti ku cti Panny Márie Ružencovej v Obišovciach. Keďže bol počet ľudí obmedzený, tak na túto púť sa vybrali len štyria z nás. Slávnosť začala rannou sv. omšou ktorú celebroval vicerektor kňazského seminára vdp. Andrej Kačmár. Po jej skončení nasledoval slávnostný ruženec. Hlavnú sv. omšu celebroval košický arcibiskup – metropolita Mons. Bernard Bober, ktorý pripomenul že naša viera vyrastá z presvedčenia, že nad všetkým je Boh a že nič sa nedeje len tak, bez významu a zmyslu.



Brigáda na Arcibiskupskom úrade (16. 10. 2020)

V piatok 16. októbra boli piati dobrovoľníci pomôcť rehoľným sestrám na Arcibiskupskom úrade nakladať kapustu. V priebehu dvoch hodín sa im úspešne podarilo zaplniť 5 sudov s kapustou. Už teraz sa všetci tešíme, keď

z nej ochutnáme výborne pripravenú kapustnicu na našom každoročnom predvianočnom stretnutí s otcom arcibiskupom.

Kandidatúra a obliečka (8. 12. 2020)

Na slávnosť Nepoškvrneného počatia Panny Márie boli medzi kandidátov diakonátu a kňazstva prijatí bohoslovci prvého ročníka teológie a bohoslovci štvrtého a piateho ročníka. V tento deň otec arcibiskup, Mons. Bernard

Bober, požehnal bohoslovcom prvého ročníka teológie a štvrtého ročníka reverendy. Tieto reverendy budú od tohto dňa nosiť ako znak toho, že sa priblížili bližšie ku kňazstvu.



Bohoslovci rožňavskej diecézy a košickej arcidiecézy spolu s predstavenými na stretnutí s arcibiskupom Wongom v Badíne.





Svätá omša s otcom Voskárom.



Keď si Vás pomýlia s dverami.



Požehnanie nového rúcha a dalmatík otcom rektorom.



Kaplnka sestier alžbetínok v Sárospataku.



PodĎakovanie o. biskupovi za udelenie lektorátu a akolytátu.

Na slovíčko s biblistom

SPRACOVAL: ŠTEFAN NOVOTNÝ
FOTO: SEMINÁRNY ARCHÍV

Evanjeliový príbeh o dvoch učeníkoch na ceste do Emauz chytá za srdce pri každom čítaní. Vťahuje čitateľa do scény a robí z neho „tretieho učeníka“. Nečudo, že pápež František predložil a ponúkol celej Cirkvi zažiť túto skúsenosť učeníka vo svojom apoštolskom liste *Aperuit illis* - Otvoril im (Písma). Atrament na pápežskom podpise ešte možno nestihol zaschnúť a už sa vďaka rýchlym prekladom, médiám a sociálnym sieťam šírilo toto posolstvo do celej Cirkvi i do celého sveta. Nedela Božieho slova, ku ktorej pápež František pozval by mala byť nedeľou obnovy v počúvaní, čítaní a uskutočňovaní Božieho slova a radosti z neho.

Na Slovensku sa počnúc adventom rozbehol rok Božieho slova. Kazatelia sa zodpovednejšie pripravujú na homílie, množia sa prednášky biblistov na rôznych akciách, vychádzajú brožúrky a publikujú sa mediálne výstupy v rôznych formách. Vďaka Bohu za všetky aktivity a mnohé ochotné srdcia, ktoré bijú pre šírenie Božieho slova.

Na druhej strane však vnímam aj nenápadné pokušenie profesionalizovať Božie slovo. Veriaci vo farnosti sa s bázňou obracajú na svojho kňaza, veď on je ten kompetentný profesionál. Kňazi sa podobne obracajú na biblistov, veď oni sú tí kompetentní profesionáli, ktorí môžu niečo solídne k Božiemu slovu povedať. Biblisti sa bezradne pozerajú do preplnených kalendárov a s bázňou sa v modlitbe obracajú k Pánu Bohu.

Pán Boh sa však už vyjadril skrze svojho vteleného Syna Ježiša Krista. On je večným Božím Slovom a cez nástupcu

sv. Petra pripomína univerzálny rozmer napísaného Božieho slova: „Biblia nemôže byť dedičstvom iba niekoľkých a už vôbec nie len zbierkou kníh pre niektorých privilegovaných. Patrí predovšetkým ľudu, ktorý je zhromaždený, aby ju počúval a stotožnil sa s týmto Slovom.“ V službe tomuto Slovu sú bezpochyby vysvätení služobníci, ale svojim spôsobom aj všetci katechéti a ľudia, ktorí absolvovali formálne či neformálne vzdelávanie. Netreba však pritom zabúdať, že žiadna prednáška kňaza, biblistu, či katechéty

Biblisti sa bezradne pozerajú do preplnených kalendárov a s bázňou sa v modlitbe obracajú k Pánu Bohu.

nenahradí a nezastúpi osobný úkon viery poslucháča, alebo čitateľa.

„Sväté písmo“, píše pápež František, „pôsobí prorocky predovšetkým s ohľadom na toho, kto ho počúva. Vyvoláva sladkosť i horkosť. (...) Sladkosť Božieho slova nás núti, aby sme sa oň podelili s tými, ktorých v živote stretáme (...). Horkosť sa nám zasa často ponúka, keď si overíme, aké je pre nás ťažké dôsledne žiť podľa neho, alebo konkrétne zakúsime, že je odmietané, pretože sa nepovažuje za schopné dať životu zmysel. Preto je nevyhnutné nikdy si „neprivyknúť“ na Božie slovo, ale živiť sa ním, aby sme do hĺbky odhalili a prežívali náš vzťah s Bohom a bratmi.“
Prajem všetkým čitateľom Boromea radosť z tejto horkosladkej skúsenosti so živým Božím Slovom podobne ako ju mali učeníci na ceste do Emauz.



ThDr. Štefan Novotný, PhD.

V súčasnosti je rektorom Kňazského seminára sv. Karola Boromejského v Košiciach. Zároveň prednáša Nový zákon na Teologickej fakulte Katolíckej univerzity a venuje sa biblickému apoštolátu pre mládež a rodiny. Je autorom niekoľkých biblických publikácií.

Starý zákon – Božie slovo, ktoré sa stalo knihou

SPRACOVAL: JOZEF KOHUT

FOTO: SEMINÁRNY ARCHÍV

Originálnosť Svätého písma je dvojaká. V prvom rade je to Božie slovo a toto slovo neuchováva iba jediná kniha, ale celá zbierka kníh. Vyplýva to aj z pomenovania Biblia, ktorý v gréčtine predstavuje množné číslo (knihy). Navyše je to zdobenina (knižky/knižočky). Je to antológia rozličných spisov, ktoré tvoria jeden pestrý celok. Kto sa pustí do čítania, ako keby vstupoval do bibliotéky pozostávajúcej z dvoch budov. V novej, a rozsahom (nie však významom) menšej, nájde spisy

Duch Svätý uschopňuje čitateľov a poslucháčov v každom jazyku chápať Božie zjavenie.

Nového zákona. Staršia (nie zastaralá), avšak počtom titulov väčšia, obsahuje starozákonné spisy. Budovy biblickej knižnice nie sú úplne samostatné; o ich prepojení bude ešte reč v závere. Rád by som cteným čitateľom v nasledujúcich riadkoch ponúkol krátku prehliadku tej staršej a väčšej stavby, ktorá nesie meno Starý zákon.

„Architektúra“ Starého zákona nie je naša, slovenská, ani európska, ale orientálna. Staviteľia neboli kresťania, ale Židia, hoci aj my sme tí, ktorí knižnicu chránia a udržiavajú. Je samozrejmé, že rovnako ako keď sa stavia dom, aj spisy Starého zákona vznikali postupne, nebolo to zo dňa

na deň; formovali sa, prechádzali úpravami, boli spájané do väčších zbierok, až nadobudli ustálenú podobu. Všetko to trvalo približne tisíc rokov. My dnes vidíme iba výsledok, nepoznáme podrobne celý „technologický proces“ a dosť veľa z neho nám zostáva skryté. Ale z niektorých indícií vieme, že je to veľmi zaujímavý príbeh.

Majstrami staviteľmi, čiže autormi biblických kníh a zostavovateľmi zbierok, boli ľudia. Slová, ktoré čítame, sú ľudské. Ale hlavným zadávateľom a garantom projektu bol Boh. Je to ľudské a súčasne Božie dielo. Hovorí o Bohu a o ľuďoch; o Bohu, ktorý sa dáva spoznať cez udalosti a riadi dejiny, a o ľuďoch, ktorí stále viac objavujú Boží plán. Keď v Prológu novozákonného Evanjelia podľa Jána zaznieva, že Slovo sa stalo telom, tak o Starom zákone môžeme povedať, že najprv sa stalo knihou, ba dokonca knižnicou. Pôvodný jazyk starozákonných spisov je hebrejčina. Iste je niečo pravdy na výroku židovského básnika Chajim Nachman Bialika: „Kto číta Bibliu v preklade, je ako ženích, ktorý bozkáva nevestu cez závoj.“ Napriek tomu pre porozumenie posolstva, ktoré Boh vložil do svojho slova, nie je nutné, aby sme absolvovali kurzy biblickej hebrejčiny. Duch Svätý uschopňuje čitateľov a poslucháčov v každom jazyku chápať Božie zjavenie.

Niektorí ľudia majú s čítaním Starého zákona problém. Očakávajú históriu v modernom zmysle slova, ale to je chyba. My máme do činenia s



ThLic. Jozef Kohut, PhD.

Je prefektom Kňazského seminára v Košiciach. S Božím slovom si ako kňaz buduje každodenný osobný vzťah. Okrem toho na Teologickej fakulte KU v Ružomberku obhájil dizertačnú prácu s názvom Žalmy z Ježišovho kríža.

posvätnou históriou – sú to dejiny spásy. V Starom zákone sa nachádza materiál rôzneho druhu. Sú tu nádherné príbehy, ale aj právnické texty, kultové predpisy a záznamy prorockých výrokov. Je tu lyrická aj milostná poézia, sú tu príslovia, žalmy vďakyvzdania a náreky. Odborníčka na Starý zákon profesorka Christine Hayes podáva stručnú charakteristiku niektorých spisov: „Kniha Genezis sa zaoberá pôvodom všetkého a zápasí s existenciou zla, existenciou modlárstva a utrpenia vo svete, ktorý stvoril dobrý Boh. Kňazské texty v knihe Levitikus a Numeri zdôrazňujú posvätnosť každého života a ideál svätosti a etickú a rituálnu čistotu. V Knihe prísloví sú ódy na ľudský rozum, učenie sa a usilovnosť. Kazateľ sa číta úplne ako existencialistický spis z 20. storočia – posmieva sa márnosti všetkých vecí vrátane múdrosti a zastáva určitú formu

pozitivistického existencializmu. Žalmy sú veľmi individuálne spisy, ktoré sa zameriavajú na osobnú zbožnosť, lásku a chválu Boha. Jób spochybňuje konvenčnú zbožnosť a dospieva k horkému záveru, že v tomto svete nie je spravodlivosť, ale ani to nás nedišpenzuje od požiadavky žiť svoj život spravodlivo.“ Kým my sme si predstavili Bibliu

Za jednu z najkrajších vecí považujem, že celá knižnica Božieho slova je pre nás, máme do nej čitateľský preukaz a je otvorená nonstop.

ako budovu, profesorka Hayes používa hudobnícku terminológiu, keď hovorí, že „každá kniha necháva rozozvučať svoju vlastnú charakteristickú notu v symfónii, ktorou je Biblia“.

Cirkev prijala Písmo Starého zákona cez svojho zakladateľa Ježiša Krista. Knihy Starej zmluvy boli jeho Svätým písmom. On uznával autoritu Zákona a Prorokov, odvolával sa na nich a vysvetľoval ich zmysel. Poznáme, ako Ježiš odpovedal na pokúšanie slovami z Tóry, krátko na to v Nazaretskej synagóge verejne čítal proroka Izaiáša, a aj jeho posledné slová na kríži boli zo Žalmov. Keď nám Nový zákon predstavuje osobu a poslanie Ježiša Krista, odkazuje nás citátmi a alúziami na Starý zákon. Tým sa len potvrdzuje, že obidve budovy sú neoddeliteľne spojené.

Za jednu z najkrajších vecí považujem, že celá knižnica Božieho slova je pre nás, máme do nej čitateľský preukaz a je otvorená nonstop. V Božom slove môžeme byť doma. Čítajme s vierou a v spoločenstve Cirkvi, modlime sa pri tom a Duch Svätý nám bude stále viac otvárať poklady Božieho slova, ktoré má v sebe život.





PANE, TY MÁŠ SLOVÁ VEČNÉHO ŽIVOTA



SPRACOVAL: MATEJ FEČO

Autor Daniel Hevier píše „Stíšme sa v Božom slove, ktoré je stále nové“. Táto antifóna k hymnu o Božom slove nás uvádza do úžasného tajomstva, ktoré sa nám začne odhaľovať v momente, ak toto slovo začneme skúmať a ešte viac, ak ním budeme žiť. Práve týmto objavovaním jeho novosti, sme obdarení schopnosťou odporovať tomuto svetu, ktorý nám predkladá názory o tom, že viera je niečo včerajšie, niečo čo patrí do minulosti a v realite dneška nemá miesto.

cez človečenstvo Boha sa nám slovo stalo takým blízkym

Slovo je nasmerované k nám ľuďom, teda nie je niečo, čo patrí iba Večnému, ktorý je úplne odlišný od tohto sveta a s týmto svetom nemá nič, práve naopak, prišlo od Boha, ktorý sa denne skláňa k ľudstvu, cez jeho Syna, ktorý sa stal človekom, a patrí všetkým nám. Práve cez človečenstvo Boha sa nám slovo stalo takým blízkym. „A Slovo sa telom stalo a prebývalo medzi nami. A my sme uvideli jeho slávu, slávu, akú má od Otca jednorodný Syn, plný milosti a pravdy“ (Jn 1,14). Boh, ktorý v Starom zákone bol priam nepomenovateľný, ktorého ani meno nebolo možné vysloviť, sa v istom momente stáva jedným z nás. Týmto aktom úplnej poníženosti, sa Boh stáva zrazu hmatateľným, viditeľným, merateľným. Stáva sa telesnou bytosťou.

Skrze to, sa nám aj slovo približuje neprekonateľným spôsobom a čím je bližšie k nám, tým viac môže konať. Svätý apoštol Pavol v liste Hebrejom píše: „Živé je Božie slovo, účinné a ostrejšie ako každý dvojsečný meč“ (Hebr 4, 12). Ak je niečo živé, znamená to

že vykazuje známky života, je aktívne, tým sa stáva aj účinným, lebo skrze aktivitu prichádza aj istý účinok, a síce účinok, aký má dvojsečný meč, ostrosť, ktorá reže tak povediac do živého. Zasahuje najcitlivejšie oblasti nášho života. Z reality vieme, že ak máme ranu, ktorá je citlivá a niečo na ňu narazí, doslova to nami začne hýbať, lebo je bolestivá, nepríjemná a chceme sa jej zbaviť, tak konáme všetko, aby sme ju nejakým spôsobom vyliečili. No niekedy je potrebné niektoré rany opäť rozrezať,

aby z nich všetko nežiadúce vyšlo von. A toto je podstatou konania Božieho slova, lebo náš život je plný rán a nedostatkov. Slovo reže, lieči to čo je v našom živote citlivé, čo je nám nepríjemné, tak nás slovo uvádza z pasivity do duchovnej aktivity. Aktivity, ktorá zasahuje a pomáha nám naprávať naše vzťahy k ľuďom, Bohu ale aj samým sebe. Samozrejme že máme aj tu na výber. Boh dal vo svojej nekonečnej veľkosti človeku ako jedinému stvoreniu s anjelmi, okrem rozumu aj slobodnú vôľu. Práve tá je determinantom našej aktivity respektíve pasivity. Máme možnosť volať spolu s apoštolom Petrom: „Pane, a ku komu by sme išli? Ty máš slová večného života“ (Jn 6, 68). Tým Bohu dovoľíme vniesť svetlo Slova do našej duše a uznáme ho za zvrchovaného vládca nad naším životom. Spolu s niektorými učeníkmi však môžeme povedať: „Tvrdá je to reč! Kto to môže počúvať?!“ (Jn 6, 60). Tým naopak necháme v sebe prerásť pýchu a nedovoľíme Bohu aby sa nás dotkol a aj napriek liečivým účinkom Slova sa pred ním nepokoríme.

NA ČO SA TEŠIA NOVOKŇAZI

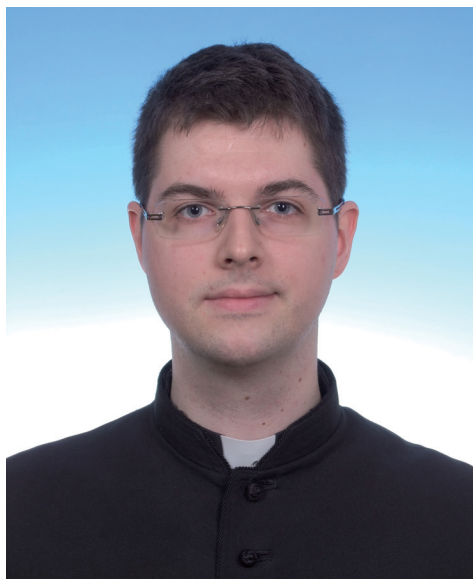


SPRACOVAL: MATEJ FEČO
FOTO: NOVOKŇAZI

Mesiac jún je v rímskej Cirkvi, okrem kňazských vysviacok, hlboko prepojený s úctou k Ježišovmu Božskému srdcu. Práve ono je pre množstvo kňazov útočiskom v ich často neľahkej službe a posilou v zložitých situáciách, ale aj v mnohých radoch života. Na čo sa naši budúci novokňazi tešia a pred čím naopak cítia rešpekt a bázeň? Na túto otázku vám odpovedajú v nasledujúcich riadkoch. Tieto články nám novokňazi napísali ešte pred svojou kňazskou vysviackou v marci 2020. Kvôli pandémie sme vám ich nemohli zverejniť skôr tak, preto vám ich prinášame až v tomto čísle.

DOMINIK ADAMČÍK (PREŠOV - SOLIVAR)

Čas v seminári zletel ako voda a už som diakon a o chvíľu kňaz. Musím priznať, že som sa skrýval, vždy som stál v tieni a nechcel som byť príliš na očiach, ale Boh má svoje cesty, svoju vôľu a svoje plány. Vytiahol ma úplne z mojej pohodlnej skrýše všednosti a nenápadnosti. Teraz som všetkým na očiach. Diabol povedal: „nebudem slúžiť.“ Ja chcem hovoriť s Pannou Máriou: „hľa služobník Pána.“ Teším sa v kňazstve na to, že budem môcť pomáhať ľuďom uveriť v Božiu lásku, že sú milovaní bezpodmienečne. Že chyby z minulosti už nemajú moc v ich živote. Teším sa na udeľovanie sviatostí. Aj teraz ako diakon sa veľmi teším keď krstím, alebo sobášim. Sú to veľké udalosti v živote človeka a ja môžem byť pri tom. Je to pre mňa veľký dar a tajomstvo. To čo má tešiť, ma naplňuje aj bázňou. Napríklad Sviatosť zmierenia, už teraz sa modlím, aby som mal srdce, ktoré dokáže naslúchať a tiež dobre radiť a to nielen v tejto sviatosti. Prosím čitateľov aj o modlitby, cesta po ktorej kráčame nie je ľahká, ale kráčame po nej aj kvôli Vám, aby sme Vám boli nápomocní ako duchovní otcovia a pastieri, aby sme Vám sprostredkovali Božie milosti.





BORIS BYČÁNEK (BARDEJOV)



Na čo sa teším? Isto na stretnutie s tými, ktorých mi Pán pošle do cesty. Teším sa, že s nimi budem môcť kráčať kúsok ich životnej cesty. Ako prvák som napísal do Boromea, že by som sa po vzoru sv. Pavla chcel stať „*pre všetkých všetkým, aby boli zachránení aspoň niektorí.*“ A tieto silné slová apoštola Pavla vo mne rezonujú celé tie roky a stále vo mne vzbudzujú nadšenie aj bázeň.

Krásne na Cirkvi je prepojenie božského a ľudského, silného a slabého, svätého a hriešneho. V tom vidím je príťažlivosť a blízkosť každému človeku.

No zalomcovať so mnou vie, keď sa stretnem s ľahostajnosťou o božie veci zo strany nás veriacich... to ma mrzí...

JAKUB FARKAŠ (PREŠOV - NIŽNÁ ŠEBASTOVÁ)

Ako budúci kňaz v pastorácii sa teším na veriacich, ku ktorým budem poslaný, že im budem môcť slúžiť ako Boží služobník a sprostredkovať im Božie milosti skrze sviatosti. Rovnako sa teším na ich spoluprácu pri budovaní a zveľadovaní Božieho kráľovstva tu na zemi. Samozrejme, že k radosti a naplneniu môjho kňazstva neodmysliteľne patrí to, že budem môcť privádzať ľudí bližšie k Bohu skrze sviatosti najmä cez Eucharistiu a sviatosť zmierenia, ktoré si sami nemôžu vyslúžiť. A to ma tak pohýňa, naplňuje a dáva zmysel byť kňazom, že môžem pomôcť druhým a zároveň byť tu pre nich. Vysluhovanie sviatostí, obzvlášť Eucharistie a sviatosti zmierenia ma zároveň naplňuje veľkou bázňou a rešpektom. Ako človek si uvedomujem, že to nie ja, ale sám Kristus bude cezo mňa konať. A práve to vzbudzuje vo mne posvätnú úctu, že aj keď som toho nehodný, dostáva sa mi tej milosti.



MATEJ FUTEJ (ŤDAVSKÉ)



Služba kňaza je veľmi zaujímavá a komplexná, čiže asi by som nerád špecifikoval len jednu konkrétnu vec. Veľmi sa teším na slúženie sv. omši a vysluhovanie sviatostí. Avšak rovnako sa teším na taký bežný život na fare a vo farnosti, do ktorej ma o. arcibiskup pošle slúžiť. Čo sa týka bázne alebo rešpektu, tak asi najväčší rešpekt pociťujem pred vysluhovaním sviatosti zmierenia. Práve preto sa aj modlím za to, aby som bol dobrým spovedníkom, ktorý ľudí svojim prístupom skôr pritiahne, než odplaší.

JÁN HORVÁT
(ĽUBORIEČKA - OSUŠIE)

Ťažko povedať na čo konkrétne sa teším v pastoračii. Myslím, že sa z toho nedá vyberať. Pastoračiu treba brať ako jeden celý komplet, z ktorého sa nedá len tak si niečo vybrať čo sa mi páči. Teším sa na pastoračiu ako na celok. Mám rád ľudí, práca s ľuďmi ma baví a keď sa k tomu pridá ešte aj duchovný rozmer tak je to niečo čo človeka musí naplňať. Už teraz ako diakon to neraz zakúšam, skrátka ide o to byť blízky Bohu i ľuďom. No je jedna vec pred ktorou mám rešpekt, a to je v dnešnej dobe tak často nedocenená hodnota vernosti. Nie je ťažké niečo začať, neraz je však ťažké v tom vytrvať. Je to výzva pre každého človeka bez ohľadu na životný stav či povolanie. Myslím, že žijeme v dobe, v ktorej pretrvávajú kríza vernosti. Dnešný človek je veľmi chvíľkový. Rýchlo sa pre niečo, alebo niekoho nadchneme, ale tak rýchlo to z nás aj vyprchá. Preto je nevyhnutné hľadať trváce hodnoty, nezameriavať sa len na nejaké krátkodobé ciele, radosti, či chvíľkové šťastie. Treba sa zamerať na hodnoty trvajúce iba tak môže človek zostať vytrvalým a verným. To je niečo čo by som chcel aj ja tejto spoločnosti ponúknuť. Či už svojím príkladom, slovom alebo usmernením.





PETER MANKO (ROŽŇAVA - MESTO)



Pri tejto otázke cítim mierny paradox, keďže to, načo sa najviac teším, je pre mňa zároveň aj predmetom bázne a rešpektu, v tom dobrom zmysle slova. Teším sa v prvom rade na služobné kňazstvo ako také, ktoré považujem za službu a odovzdanosť božiemu ľudu a skrze to samému Bohu. Som si vedomý, že kňazstvo nie je moje, ale je – aj bude – vždy Kristovo, ktorý si ma povolal. Mojou odpoveďou na toto povolanie je práve služba a odovzdanosť Jemu, nech už budem kdekoľvek, a za to aj prosím, aby táto moja odpoveď bola stále aktuálna. Teším sa na vysluhovanie sviatostí, zvlášť Eucharistie, ktorá je vrcholom lásky a centrom celého spoločenstva, o nič menej na sviatosť pokánia – na obdivuhodný dar Cirkvi, ktorá je sprítomnením

nekonečného milosrdenstva Božieho a uzdravujúcej Božej moci. Teším sa na ľudí vo farnosti, v ktorej budem, a s ktorými budem budovať spoločenstvo nádeje. Na tieto veci a na omnoho viac vecí, ktoré prináša kňazstvo sa teším a zároveň pociťujem veľký rešpekt a bázeň, pretože možno si ani neviem predstaviť akú veľkú mieru zodpovednosti to všetko prináša.

MAREK PICH (SVIDNÍK)

Kňazstvo je pre mňa predovšetkým nezaslúženým darom a zároveň službou, cez ktorú mám posväcovať seba i svojich blízkych. Určite bude pre mňa teda veľkou radosťou zúčastňovať sa a sprevádzať ľudí v dôležitých chvíľach ich života práve cez vysluhovanie sviatostí. Chcem, aby sa moja služba a práca stala príležitosťou na stretnutie všetkých s milujúcim Bohom. Teším sa aj nasláveniesvätej omše, skrz ktorú si budem ešte viac a hlbšie uvedomovať, čo robím, čo sa stáva mojou druhou prirodzenosťou a najmä prítomnosti toho, ktorý si ma na túto cestu vybral, zavolať, posvätil a vysvätil. Na druhej strane poznajúc moje vlastné slabosti a hriechy, pociťujem veľkú



bázeň pred vysluhovaním sviatosti zmierenia, prostredníctvom ktorej sa prejavuje nepochopiteľné Božie milosrdenstvo, ktoré je nevyhnutné pre každého jedného z nás. Modlím sa, aby sa každý deň prehlbovala moja láska k Bohu a blíždym a aby som vytrval vo vernosti Kristovi až do konca svojho života.

KAROL ŠAKSA (PREŠOV - SOLIVAR)

Kandidát na kňazstvo by nemal nikdy stratiť rešpekt pred svojím povolaním



kňaza ani potom ako sa ním stane. Slovo rešpektovať môžeme chápať podľa kontextu aj ako mať bázeň či úctu, inokedy ho chápeme ako súhlasiť, v našom prípade s radosťou prijať Božie volanie. U mňa sú teda neustále prítomná radosť i bázeň zároveň pred tým čo ma čaká v budúcej pastorácii. Teším sa však na každú chvíľu, alebo situáciu, kedy budem cítiť, že som prostredníkom medzi Bohom a človekom navracajúcom sa k nemu. Príležitostí bude určite veľa či už pri spovedaní, slúžení Sv. omše alebo obyčajnej katechéze. Túžba vidieť nadprirodzenú radosť iných z ich vlastného obrátenia mi dáva silu nezaoberať sa ťažkými vecami, ktoré ma určite postretnú. Rovnako verím v Božiu pomoc, ktorá ma ešte nikdy nesklamala.

FRANTIŠEK SOKYRA (DLHÉ NAD CIROCHOU)

Teším sa na skutočnosť, že budem sprostredkovateľom živého Krista - nielen v Slove, ale aj v Eucharistii a v službe ľuďom prostredníctvom vysluhovania sviatostí. Zároveň sa teším na kontakt s ľuďmi, hoci si tiež uvedomujem, že práca s človekom je azda najnáročnejšia zo všetkých, avšak ak ju človek robí s láskou, tak mu dodáva sil i ho naplňa. A bázeň mám pred samotným faktom neskúsenosti, ktorý však verím, že s Božou pomocou a milosťou dokážem prekonať. Keďže kňazstvo je darom od Boha a On si nepovoláva skúsených, ale uschopňuje povolaných.





Služba poštára

SPRACOVAL: PETER ASTRAB

FOTO: SEMINÁRNY ARCHÍV

Ako to vo veľkom spoločenstve býva, aj v seminári je veľa rôznych služieb, aby všetci nemuseli robiť úplne všetko a nebol v tom zmätok, ale aby bol vo veciach poriadok a nerobilo sa to isté možno aj päť krát za sebou, vždy iným človekom. Jednou z takých služieb je služba poštára v seminári.

Mojou úlohou je distribuovať medzi bohoslovcov rôzne zásielky, ktoré im prídu na našu spoločnú adresu. Pošta sa preberá z poštového priečinka a zodpovední prerozdedia zásielky, ktoré idú predstaveným a tie, ktoré idú pre bohoslovcov, posunú mne. Poštár každý deň a niekedy aj viac krát overí, či netreba prerozdeliť medzi spolubratov nejaké balíky, listy, či časopisy. Niekedy sa na zvlášť lacné a malé, vopred zaplatené balíčky (najmä z Číny :)) netrpezlivo čaká, a kolegovia sa ma zvyknú pýtať, či im už niečo prišlo. Množstvo zásielok sa hromadí pred väčšími sviatkami, alebo keď prichádzajú listy pre náš seminárny časopis, alebo keď sa blíži deň otvorených dverí. Každý týždeň, najskôr v stredu,

prichádza týždenník s názvom Katolícke noviny, ktoré odovzdávam osobne nielen do každej seminárnej izby, ale tiež ho nosím aj predstaveným. Ak je potrebné, chodievam na poštu a vybavujem posielanie zásielok zo seminára.

Služba poštára v seminári je jednou z unikátnych služieb, kde človek v priebehu krátkeho času môže navštíviť množstvo kolegov v ich izbách bez toho, aby to bolo čo i len trochu čudné.



NOVÉ „STARÉ“ TVÁRE

SPRACOVAL: DANIEL DZURIŠ
FOTO: PRVÁCI

Ako už býva zvykom nový akademický rok so sebou prináša nové tváre aj v našom seminári. Prvákov sme preto poprosili, aby nám v krátkosti popísali cestu svojho povolania.

Daniel Dzuriš (22 rokov)

Povedal by som, že otázkou povolania ku kňazstvu som sa aspoň trochu zaoberal celý život, no keď sa na to pozriem spätne, najviac mi určite dal čas a spoločenstvo v UPeCe v Bratislave, na ktoré veľmi rád spomínam. Celé rozhodovanie a záverečné utvrdenie však istý čas trvalo. Na chvíľu som sa zastavil na vysokej škole v Bratislave, potom som ako montážnik zablúdil na diaľnicu, nechal som si istý čas na premyslenie a nakoniec som svojej myšlienke dal pečiatku a podpis. Do môjho povolania mi však určite veľa dali aj moji rodičia, vďaka ktorým som dokázal urobiť prvé kroky viery a cez ktorých som ju mal možnosť spoznať, potom náš pán farár, ktorý túto vieru svojím ľudským prístupom, optimizmom a rozhladenosťou dokázal ďalej rozvíjať a, samozrejme veľkú zásluhu má aj Pán Boh, ktorému som veľmi vďačný za to, že si povedal, že to so mnou skúsi :)



Fríčkovce - farnosť Osíkov



Patrik Méder (35 rokov)

Miništrovať som začal v deviatich rokoch. Od vtedy prešlo mnoho rokov, ale aj napriek tomu si pamätám začiatky posluhovania pri oltári, akoby to bolo včera. Prvé sväté prijímanie som mal na slávnosť Zoslania Ducha Svätého o čom svedčil aj ornát kňaza, červenej farby s holubicou a ohnivými jazykmi. Ďalšiu nedeľu, na slávnosť Najsvätejšej trojice bol pri oltári nový malý miništrant. Keď som počas štúdia na strednej škole, prišiel na víkend domov z internátu, moje prvé kroky viedli na faru alebo do nášho kostola. Keďže pán dekan mal zdravotné problémy, v zime mu bolo potrebné podonášať drevo na celý týždeň. Aj takýmto spôsobom sme trávili spoločné chvíle a viedli rozhovory. Počas prázdnin ma často brával na priateľské stretnutia s kňazmi našej diecézy. Mohol by som o podobných udalostiach písať ešte veľa. Ďakujem Bohu, že práve prostredníctvom tohto kňaza s veľkým srdcom som mal možnosť vidieť ozajstné „zákulisie“ kňazského povolania. Po maturite som sa zamestnal, 13 rokov som pracoval ako kuchár. Jedno ráno som sa zobudil s myšlienkou, že ma tento svetský spôsob života neustáleho naháňania sa za „ničím“ vôbec nenapĺňa. Premýšľal som nad tým niekoľko dní. Prosil som o pomoc sv. Júdu Tadeáša, aby mi pomohol správne rozlíšiť akou cestou sa vybrať. Až mi v jeden večer, cestou domov z práce, utkvel v pamäti tento krátky, ale krásny úryvok žalmu: „Hľa, prichádzam, Pane, chcem plniť Tvoju vôľu!“



farnosť Vyšný Medzev

Tomáš Toma (20 rokov)

Vyrástol som v kresťanskej rodine, odmalička ma rodičia viedli ku kresťanskej viere. Miništrovať som však začal až v druhom ročníku na gymnáziu. Povolanie do kňazstva som pocítil až po birmovke, na začiatku tretieho ročníka. Moje povolanie sa formovalo najmä v spoločenstve NEHEM u nás doma v Trebíšove, kde som chodil počas celej strednej školy. Keďže som navštevoval cirkevné gymnázium, tak aj v škole malo moje povolanie množstvo priestoru na rast. Som veľmi vďačný svojmu už teraz bývalému pánovi dekanovi, ktorí ma sprevádzal pri mojom rozlišovaní.



farnosť Trebíšov



Slovo

*Dívaš sa a počuješ,
slovo, čo k tebe hovorí.
Zapáli v tebe oheň,
túžbu po láske k Pánovi.
Kniha otvorená,
plná je slov.
No nie obyčajnou,
je drámou nádhernou.
Rozjímanie ducha
povznáša,
čo do hĺbky srdca Slovo
prináša.
Zastav sa a užasni,
zasviet tam svetlo
a už nezhasni.
Na počiatku bolo Slovo,
a stalo sa telom.
Mária nosila ho,
na čas sa domom stala,
kde Najvyšší prebýval.
No počúvaj človeče,
čo Písmo hovorí.
V srdci ho nos,
a čakaj, kým sa rozhorí.*

Tadeáš Jacko

S láskou, poslušnosťou a milosrdenstvom



SPRACOVAL:
ŠIMON MESARČ
VOJTECH TURKO
FOTO:

ARCHÍV OTCA ARCIBISKUPA



Arcibiskup Bernard Bober sa narodil 3. novembra 1950 v Zbudskom Dlhom v okrese Humenné ako najmladší z troch synov manželov Boberovcov. Základnú školu navštevoval v rodnej obci a v Koškovciach, ďalej pokračoval v štúdiu na gymnáziu v Humennom, kde v „podubčekomskom“ období v roku 1969 úspešne zmaturoval.

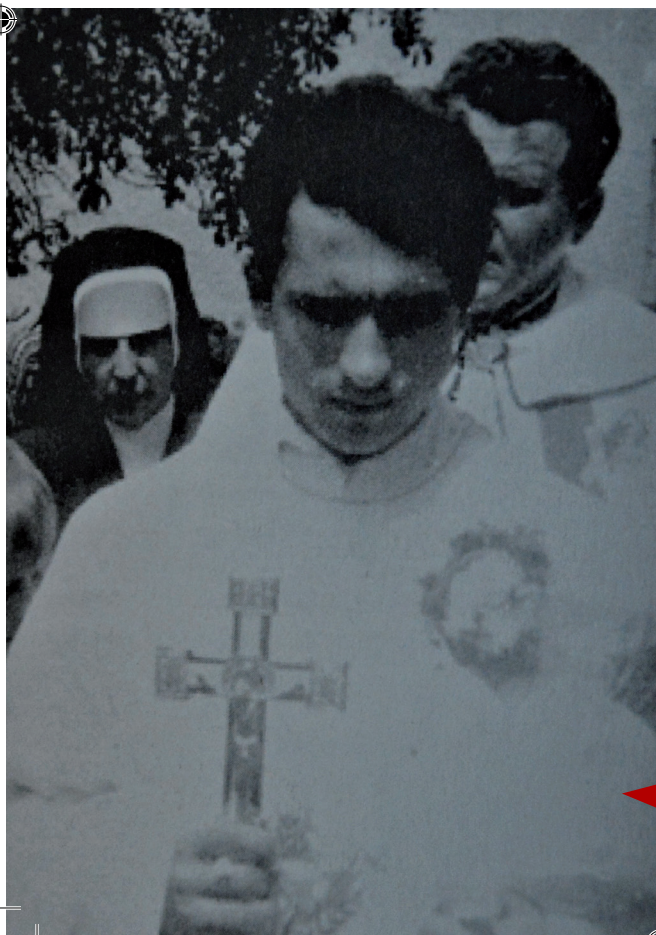
Kňazom sa rozhodol byť v ťažkej ére bývalého režimu. Za Kristovho kňaza bol vysvätený 8. júna 1974 v Bratislave, následne pôsobil ako kaplán v Humennom, v Snine a v Zborove

pri Bardejove. Po roku 1978 ako farský administrátor v Kecerovciach. Od roku 1990 bol farár a dekan v Humennom, od roku 1991 zastával pozíciu generálneho vikára.

Tri roky po Nežnej revolúcii, dňa 28. decembra 1992 ho Svätý Otec Ján Pavol II. menoval za titulárneho biskupa vissalského a košického pomocného biskupa. Vysvätený bol kardinálom Jozefom Tomkom 30. januára 1993 v Dóme sv. Alžbety v Košiciach. Biskupským heslom Mons. Bernarda Bobera sa stalo „Cum caritate oboedientia et misericordia“, čo v preklade znamená „S láskou, poslušnosťou a milosrdenstvom“. 4. júna 2010 bol menovaný za košického arcibiskupa a 10. júla 2010 kánonicky prevzal úrad arcibiskupa-metropolitu Košickej arcidiecézy. 3. novembra 2020 oslávil okrúhle jubileum 70 rokov.

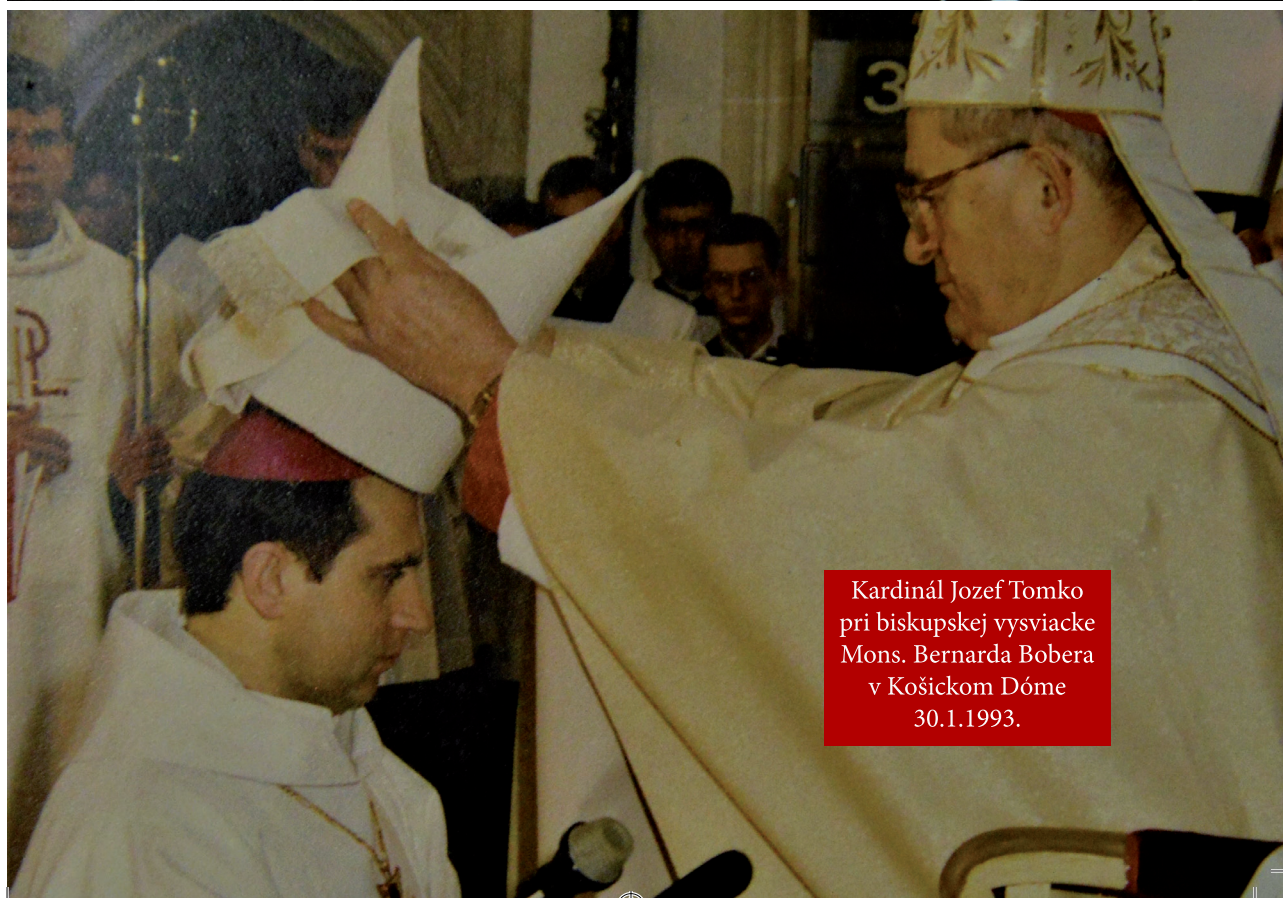
Arcibiskup Bernard Bober je podpredsedom Konferencie biskupov Slovenska a veľkým kancelárom Katolíckej univerzity v Ružomberku. V rámci Konferencie biskupov Slovenska bol ešte ako pomocný biskup poverený vedením Rady pre masmédiá. Pri Konferencii biskupov Slovenska vznikla aj Rada pre pastoračiu menších a zvlášť Rómov. Viedol a dodnes ju vedie. Už ako pomocný biskup sa venoval cirkevnému školstvu v rámci arcidiecézy. Bol tiež poverený vedením Komisie pre katechizáciu a školstvo pri Konferencii biskupov Slovenska.

Novokňaz Bernard Bober počas svojich primícií
v Zbudskom Dlhom 16.6.1974.





Mons. Bernard Bober s arcibiskupom Alojzom Tkáčom.



Kardinál Jozef Tomko
pri biskupskej vysviacke
Mons. Bernarda Bobera
v Košickom Dóme
30.1.1993.

Mons. Bernarda Bobera charakterizuje mimoriadna mariánska úcta. Intenzívne sa usiluje o obnovu mariánskych pútnických miest, ktoré vyhlásil za diecézne svätyne. Veľmi mu leží na srdci pastoračná starostlivosť o rodiny. Podporuje univerzitnú pastoraáciu, a jeho vlastná pastoračná služba v arcidiecéze spočíva v početných návštevách farností, vysluhovania sviatosti birmovania, vysviacky diakonov a kňazov a konsekrácie nových i opravených kostolov. Napomáha Ekuméne v meste i arcidiecéze, zúčastňuje sa na modlitbových stretnutiach ekumenického spoločenstva v Prešove a v Košiciach. Podporuje kvalitnú formáciu seminaristov,

s ktorými sa stretáva nielen na svätých omšiach v kňazskom seminári. Ako prvý zo slovenských biskupov spustil projekt propedeutického ročníka podľa inštrukcií Ratio fundamentalis z roku 2016.

Arcibiskup Bober dokáže odľahčiť situáciu a viesť dynamiku do debaty. Má nadhľad nad vecou. Zložité situácie a prípady rieši citlivo. S kňazmi veľa komunikuje. V štruktúrach arcidiecézy dáva priestor mladým, kňazom i laikom. Má cit a zmysel pre bratské spoločenstvo so svojím predchodcom Mons. Alojzom Tkáčom. Veľa komunikuje s predstaviteľmi verejného a spoločenského života a má medzi nimi veľa priateľov.

Mons. Bernard Bober pri obľúbenej rybačke
a turistike s kardinálom Jozefom Tomkom na Vihorlate.





Drahý otec arcibiskup!

Pri príležitosti Vášho významného životného jubilea, nech Vás aj naďalej všemohúci a milosrdný Boh žehná, chráni a posilňuje na ceste, na ktorú si Vás On sám vyvolil. Nech Vás milostivá Matka Kňazov – Mária chráni svojím plášťom a prednáša Vaše prosby svojmu Synovi. Nech aj v nastávajúcich dňoch svojej arcipastierskej služby v našej arcidiecéze pretvárate súčasnú – Vám zverenú civilizáciu s láskou k Bohu i k ľuďom, s poslušnosťou Pravde a s milosrdenstvom, ktoré má byť dokonalé. Žite tak, aby Vám to nikto nevyčítal a žite tak, aby ste z toho mali nielen radosť, ale aby Vaše meno bolo zapísané aj vo večnosti – v Knihe života.

*To Vám v modlitbách vyprosujú predstavení
a bohoslovci Kňazského seminára sv. Karola Boromejského v Košiciach*



Arcibiskup Bernard Bober pri jednom zo stretnutí s Jánom Pavlom II.

Oddych NA SNEHU



SPRACOVAL: MILOŠ JAKLOVSKÝ

FOTO: AUTOR ČLÁNKU

Január je pre vysokoškolákov tradičný tým, že akosi sedia za knihami viacej ako v úvodných mesiacoch školského roka. Je to tým, že máme vydať podiel zo svojho šafárenia. Máme profesorom dokázať, že to, čo sa nám snažili počas prednášok odovzdať, sme patrične prijali a naučili sa to. Prešla skúška jedna, druhá, tretia ... a ja som stále netrpezlivo pozeral cez okno, či aspoň trochu sa okolie nezbelie. Niežeby som očakával, že v januári bude mráz a bude vonku sneh, ale o to viac som po tom túžil, pretože na konci skúškového obdobia nás opäť čakal výlet do divočiny.

Prišiel ten deň, kedy som urobil všetky potrebné skúšky, mohol sa zbaliť a spolu s ďalšími odvážlivcami sme v stredu ráno 22. januára sadli do auta a náš smer bol jasný. Sneh. Ale kde ho hľadať? Ujo google nám bol hneď po ruke a premýšľali sme, v ktorom lyžiarskom stredisku odštartujeme tohtoročnú lyžovačku. Po viacerých úvahách sme sa nakoniec rozhodli, že ideme hneď do Poľska do lyžiarskeho strediska Krynica-Zdrój. Postupne, keď sme cestovali na sever, tak sa nám sneh viac a viac ukazoval, ale stále ho nebolo ktovie koľko. Do Krynice sme dorazili a hneď sme odštartovali obúvanie a obliekanie do výstroja. Kúpili sme lístky a šup do kabínky, ktorá nás vyviezla až na samý vrchol kopca. Hoci tam ani hore nebolo

tolko snehu ako pred rokom, predsa ho bolo dostatok, aby sme sa dokázali vyšantiť a vyvetrať hlavu od kníh a povinností. A keď vravím vyvetrať, tak tým myslím poriadne vyvetrať. Veď rýchlosť 77 km/hod na lyžiach nie je málo. Po 4 hodinách intenzívneho lyžovania sme zbalili veci a šli na miesto ubytovania, ktoré nám už akosi prirástlo k srdcu a je ním farnosť Plavnica. Veľmi radi sa tam vraciame a každoročne sme tam milo prijatí. Na druhý deň hneď ráno po výdatných raňajkách sme opäť sadli do auta a šup na svah. Počasie nám prijalo. Nebolo nám zima, keďže teplota sa držala okolo nuly a k tomu sa na nás po celý čas usmievalo slniečko. Po mnohých najazdených kilometroch a patrične unavení sme sa vrátili do Plavnice a po posilnení gulášom sme šli na sv. omšu do farského kostola. Večer nás čakal už len oddych a budovanie bratského spoločenstva.

V piatok ráno, nakoľko nám už začínali semestrálne prázdniny nám neostávalo nič iné, len sa zbaliť a ísť domov. A tak sme aj urobili. Zbalili sa, poupratovali, nasadli do auta a šup domov.

Chcem sa poďakovať o. prefektovi i o. rektorovi za ochotu nás sprevádzať na tomto našom výlete, ako aj farníkom z farnosti Plavnica za milé prijatie a poskytnutie ubytovania.





Do roka a (skoro) do dňa



SPRACOVAL: MAROŠ VARGA
FOTO: AUTOR ČLÁNKU

Po „náročnom“, ale napriek tomu úspešnom skúškovom období na nás čakali semestrálne prázdniny, počas ktorých sme okrem služby vo farnosti využili voľnejšie dni aj na rôzne akcie, výlety a púte. A tak sme sa po roku my, dvaja štvrtáci a dvaja diakoni rozhodli opäť putovať do Večného mesta, Ríma. Sprevádzal nás otec Michal Pavlík, ktorý taktiež putoval s mladými z farnosti Prešov-Sekčov. Cieľom našej cesty bolo navštíviť a povzbudiť počas prebiehajúceho skúškového obdobia nášho spolubrata Davida Rodziňáka, ktorý absolvuje štúdiá práve v Ríme. Keďže naša púť trvala necelé tri dni, náš program bol intenzívny. Navštívili sme rôzne menej známe miesta v Ríme, kde sme mohli uvidieť rôzne zaujímavosti. Taktiež sme sa zastavili v kolégiu Germanicum et Hungaricum, kde prebieha Dávidova formácia a kde

sme slávili svätú omšu, po ktorej nás pozvali medzi seba na večeru. Záver večera sme strávili v pohostinnosti slovenskej rekreácie v rozhovore s ostatnými Slovákmi bývajúcimi v tomto kolégiu. Posledný deň bol spojený s balením a cestou do Vatikánu, kde sme slávili svätú omšu v Bazilike svätého Petra, po ktorej sme navštívili sestry z Kongregácie Božského Vykupiteľa, slúžiace v kolégiu Teutonicum, ktoré nás kráľovsky pohostili. Chcem sa poďakovať všetkým zúčastneným za krásny a požehnaný čas a nové priateľstvá, sestrám Akvinate, Arimatei a Ľudovíte za vrúcne prijatie a nášmu spolubratovi Dávidovi i všetkým seminaristom zo Slovenska za prijatie a spoločenstvo. Taktiež chceme poďakovať vdp. Michalovi Pavlíkovi za jeho duchovnú službu, za sprevádzanie po neznámych miestach i osobný vzor počas našej púte v Ríme.



Víkendy mimo seminára

FOTO: SEMINÁRNY ARCHÍV

SPRACOVAL: FRANTIŠEK HERMANOVSKÝ

Počas posledného septembrového víkendu v roku 2019 sme sa my - tretiaci ako ročník spolu s otcom špirituálom vybrali na pár dní zrelaxovať a načerpať nových síl na faru v Krížovanoch. V piatok nás duchovný otec tamojšej farnosti vdp. Miroslav Turák vrelo prijal a ubytoval. Večer sme sa zúčastnili na svätej omši vo filiálnej obci Hrabkov. Sobotné ráno začalo sv. omšou vo farskom kostole Povýšenia sv. Kríža v Krížovanoch. Posilnení dobrými raňajkami sme sa aj s otcom špirituálom vybrali na túru na najvyšší vrch Braniska - Slubicu. Po menšej opekačke sme sa vrátili späť k fare. V nedeľu sme navštívili ďalšiu z filiálok tejto farnosti a to obec Chminianske Jakubovany. Po slávnostnej sv. omši vo farskej obci Krížovany sme sa s pánom farárom rozlúčili a poďakovali mu za prístrešie, ktoré nám počas víkendu poskytol. Pri spiatocnej ceste do Košíc sme ešte navštívili Šimonových rodičov v neďalekých Jarovniciach. Po večeri sa naša cesta uberala už naspäť do seminára. Sme radi, že aj takýmto spôsobom môžeme spoznávať farnosti našej arcidiecézy a utvrdzovať veriacich, aké potrebné sú ich modlitby za nové duchovné povolania.

SPRACOVAL: JÁN PČOLINSKÝ

Nedeľa Krista Kráľa v roku 2019 sa niesla v duchu končiaceho sa cirkevného roka. Kedy sa advent už pomaly hlásil o slovo. Práve počas tohto víkendu sme my celý štvrtý ročník (traja) išli na víkendovku. Naš cieľ bol Zemplín, konkrétne farnosť Slivník. Táto farnosť má ešte dve filiálky – Kalšu a Kuzmice. Piatkový večer nám na fare ubehol rýchlo. Po sobotnej rannej omši v Kalši sme sa vybrali na výlet do prírody. Kráčajúc po lesnej ceste sme hľadali tie správne turistické značky, ktoré nás mali priviesť do cieľa – jazero Izra. Okrem zopár vášnivých rybárov, ktorých neodradila ani zima, bolo okolie jazera prázdne. Spiatočnou cestou sme narazili na bunker z druhej svetovej vojny. Zrejme patril partizánom. No prečo by uprostred lesa stavali mohutnú betónovú pevnosť bolo pre nás záhadou. Nedeľa sa niesla v duchu svätých omší, tie sme absolvovali všetky Kuzmice – Slivník – Kalša. Po chutnom obede a krátkom oddychu viedli naše kroky do Trebišova. Tam sme navštívili našu spolužiačku z fakulty. Do Košíc sme sa vracali za tmy, v aute sme stihli modlitbu ruženca. A opäť pondelok škola a povinnosti.....

SPRACOVAL: TADEÁŠ JACKO

Minulý zimný semester sme sa na víkendovku veľmi tešili, pretože sme išli celý ročník (jaj Fero) so špirituálom Petrom na víkend mimo Košíc. V piatok poobede sme dobalili posledné nevyhnutné veci a autom sme zamierili na smer Bardejov. Tam sme nakúpili, čo chýbalo a išli sme sa ubytovať na chatu, nachádzajúcu sa v krásnej prírode na konci dedinky Stebnícka Huta. V chate bola poriadna zima, ale Fero sa ihneď ujal iniciatívy a po zopár priložených bukových drevách bolo ozaj teplo. Najedli sme sa dobrej praženice a aj dobre porozprávali. V sobotu sme sa rozhodli, že sa pôjdeme pozrieť, ako vyzerá tento kraj zhora. Autom sme šli do Bardejovských kúpeľov a odtiaľ sme pešo tiahli hore kopcom na Stebnícku Maguru. Slnko sa ukazovalo celou cestou hore. No, keď sme dosiahli najvyšší bod, prišli mraky a slnko sa skrylo. Zajedli sme, čo sme zobrali so sebou a po zopár chvíľach sme sa vybrali dole. Nie tou istou cestou, ale inou. Aspoň sme toho uvideli viac. Keď sme zišli dole mali sme svätú omšu v kaplnke Augustinea v Bardejovských kúpeľoch. Hneď, ako sme sa vrátili na chatu, vybrali sme hranolky a mäso z chladničky a pustili sme sa do prípravy ozajstnej pochúťky. Po tej prechádzke sme poriadne vyhladli. V nedeľu sme boli na odpustovej slávnosti vo Sveržove, kde sme spolu s farníkmi oslavovali život svätého Martina. Po odpustovom obede sme sa vrátili naspäť do seminára vďační za tento krásny čas.



PROPEDEUTIKUM

SPRACOVAL: MAREK KUNDER

FOTO: AUTOR ČLÁNKU

Propedeutická (prípravná) etapa je nevyhnutná formačná časť, ktorá má svoju špecifickosť. Principiálnym cieľom je položiť solídne základy duchovného života a podporiť väčšie poznanie seba pre osobný rast. Okrem toho, tento čas je vhodný na prvé a syntetické poznanie kresťanskej doktríny prostredníctvom štúdia Katechizmu Katolíckej Cirkvi a na rozvíjanie dynamiky sebadarovania vo farskej a charitatívnej skúsenosti. Štúdiá propedeutickej etapy nech zostanú jasne odlíšené od filozofických štúdií.

Propedeutická fáza musí byť skutočný čas rozlišovania povolania, strávený v rámci komunitného života, a „naštartovania“ nasledujúcich etáp iniciačnej formácie.

Je dôležité zdôrazniť vo formačnom návrhu aspekt spoločenstva s vlastným biskupom, s kňazom a s celou miestnou Cirkvou.

Je vhodné, aby

propedeutická fáza bola prežívaná v spoločenstve s komunitou odlíšenou od komunity veľkého seminára - a tam, kde je to možné, mala aj osobitné sídlo. Nech sa teda ustanoví propedeutikum s vlastnými formátormi, zamerané na dobrú ľudskú a kresťanskú formáciu, a na seriózny výber kandidátov do veľkého seminára. (Tieto zásady sa nachádzajú v dokumente s názvom Ratio Fundamentalism Institutionis Sacerdotalis, v bodoch 59 a 60)

Pápež František, vo svojom príhovore k plenárnemu zasadnutiu Kongregácie pre klérus (3. októbra 2014), povedal: „je treba dobre študovať priebeh povolania! Dobré preskúmať, či je od Pána, či daný muž je zdravý, či je vyrovnaný, či je schopný darovať život, evanjelizovať,

či je schopný vytvoriť rodinu - a zriecť sa jej - pre nasledovanie Ježiša“. Vďaka o. arcibiskupovi a p. rektorovi nášho kňazského seminára je naša arcidiecéza

Prvým cieľom propedeutika je ľudská formácia, na druhom mieste je duchovná a až na treťom intelektuálna.





prvou na Slovensku, ktorá zriadila propedeutický, čiže prípravný ročník. Trvá teraz už tretí rok a všetci kandidáti na kňazstvo, ktorí prešli riadnymi prijímacími skúškami, nastupujú najprv do propedeutického ročníka. Zároveň sa pre nich ruší tzv. pastoračný ročník (doteraz bol po 2. ročníku v seminári), takže v konečnom dôsledku sa doba prípravy na kňazstvo nepredlžuje. Prvým cieľom propedeutika je ľudská formácia, na druhom mieste je duchovná a až na treťom intelektuálna. Z tohto dôvodu je našou snahou vytvárať kandidátom dostatok priestoru a času pre rozlišovanie pravosti svojho povolania, učeníu sa rôznym formám modlitby, duchovného života a rozjímania, či vďaka komunitnému spôsobu života mať čas pre veľmi dôležitú ľudskú formáciu, čiže vedieť správne

komunikovať, správať sa, budovať správne svoj charakter. Rovnako nezabúdame na spoznávanie diecézy cez rôzne formy návštev farností, rozhovorov a pastoračných aktivít. Po roku života v propedeutiku dochádza k prehodnoteniu formácie kandidáta a rozhodnutiu komisiou, či postupuje ďalej do kňazského seminára alebo ukončí formáciu.

Plnší prínos propedeutika bude zrejmý v budúcnosti. Ale už teraz sa ukazuje, že tento špecifický spôsob komunitného života a prípravy pred vstupom do kňazského seminára prináša svoje ovocie tak po stránke osobnostného či duchovného rastu ako aj skorého odhalenia prípadných negatívnych vecí škodlivých pre úlohu byť dobrým kňazom.

VTIPY

Príde Janko domov zo školy a hovorí svojej mame:

Mami, predstav si, že som dostal jednotku.

Mama: Vážne?

Janko: Nie, iba si to predstav.

– Fero, ty si sa ale zmenil! Brada, okuliare, ešte aj vlasy máš iné...

– Ale ja som Ivan!

– Ešte aj meno si si zmenil?

– Ako sa má tvoj syn?

– Ale, má finančné ťažkosti.

– Netáraj, veď má iba tri roky!

– No hej, ale prehltol jedno euro.

Ide medveď v zime po lese a šomre si:
– Prečo som len v lete pil tú kávu...

Stretnú sa dva kliešte v lese a jeden sa pýta druhého:

– Tak čo, ako sa máš?

– Ani sa nepýtaj! Dnes ma už dvakrát vytočili!

Záhorák chytí zlatú rybku:
– Ak ma pustiš, splním ti želanie.

Záhorák rozmýšľa a povie:

– Prajem si, abys nemnela kosci.

Letí vrana po lese a kráka si:

– Krá, krá, krá. Zrazu vrazí do stromu:

– Čvirik, kuku, hrkú... ako to bolo?

Stojí vydra pod stromom a usilovne doň búcha hlavou. Po chvíli datle sediace na konári prehodia:

– Počuj, nemali by sme jej už konečne povedať, že ja adoptovaná?

SÚŤAŽ

Milí čitatelia,

Rok Božieho slova je už síce za nami, ale my sme si pre vás pripravili špeciálnu súťaž súvisiacu s Božím slovom, kde si môžete overiť vašu znalosť Svätého Písma. Pripravili sme si pre vás zopár biblických veršov. Avšak kým sa toto číslo Boromea dostalo z tlačiarne až do vašich rúk, trochu sa nám verše pomiešali a pomotali. Ak však správne spojíte jednotlivé verše a do pripravenej tabuľky zapíšete pod číslice prislúchajúce písmeno, dozviete sa, že Božie slovo máme nielen poznať, ale ... (*tajnička*).

1. Robte pokánie, a hlásajte evanjelium všetkému stvoreniu. **Ž**
2. Nielen z chleba žije človek ale súdte spravodlivo. **Ť**
3. Blahoslavení čistého srdca, lebo sa priblížilo nebeské kráľovstvo. **A**
4. Pripravte cestu Pánovi, lebo som tichý a pokorný srdcom. **A**
5. Chodte do celého sveta kde ich mol' a hrdza ničia. **J**
6. A Slovo sa telom stalo lebo nevíete v ktorý deň príde váš Pán. **P**
7. Ako chcete aby ľudia robili vám, takou sa nameria aj vám. **H**
8. Učte sa odo mňa, ale z každého slova ktoré vychádza z Božích úst. **O**
9. Mnohí prví budú poslednými lebo onividia Boha. **!**
10. Nebo a zem sa pominú, tak robte aj vy im. **D**
11. Akou mierou budete merať vy, ktorí sa namáhate a ste preťažení a ja
vás posilním. **N**
12. Nesúďte podľa zdania, vyrovnajte mu chodníky. **E**
13. Nezhromažďujte si poklady na zemi, ale moje slová sa nepominú. **L**
14. Bdejte teda, a poslední prvými. **I**
15. Podťte ku mne všetci, a prebývalo medzi nami. **O**

14	6	7	10	1	15	4	11	2	8	13	5	9	12	3

Správnu odpoveď spolu s vašimi kontaktnými údajmi nám zašlite buď na e-mailovú stránku **casopisboromeo@gmail.com**, alebo poštou na adresu: **Časopis Boromeo, Kňazský seminár, Hlavná 91, 042 03 Košice**, a to najneskôr **do 31. januára 2021**. Zo všetkých správnych odpovedí vyžrebujeme troch z vás, ktorí budú ocenení vecnými cenami. Mená víhercov uverejníme na internetovej stránke www.kske.sk ako aj na facebooku na stránke Kňazský seminár sv. Karola Boromejského.

Veľa šťastia!

DVOJSTRÁNKU PRIPRAVIL: JAROSLAV GROCKÝ



ostaň

v spojení s nami

online



Kňazský seminár sv.
Karola Boromejského



www.kske.sk